

Vladislav Gomulka:

Katõnis süüdi Nõukog. Liit

Üheteistkümne tuhande poola ohvitseri mõrvamine Teise maailmasõja ajal Katõni metsas oli venelaste kätetöö, kinnitab nüüd ka poola kommunistide endine juht Vladislav Gomulka, kelle mälestusi on hakanud avaldama läänese ilmuv venekeelne ajaleht "Possev".

Gomulka kinnitused on rõhket tähelepanu aratanud Lääne-Euroopa ajakirjanduses, sest nüüd esmakordselt omaaegne juhtiv kommunist kinnitab, et nõukogude kommunistid teostasid ajaloos ühe suurema massimõrva.

Vladislav Gomulka oli Poola kompartei peasekretär, seejärel Poola diktaator 1964–1970, kuni tööstiste rahutustest lähtuvalt teostas püüetud võimude ümberlüüa. Viimast mainitakse vaid nime all M.S.

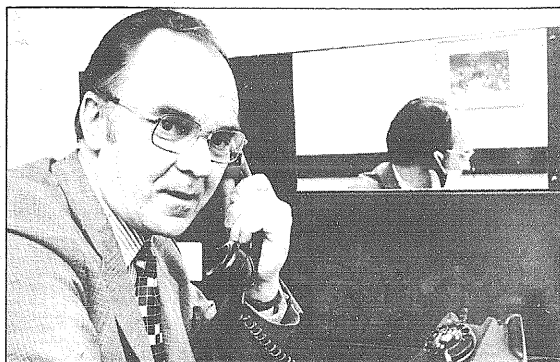
Pärast võimult kukutamist Gomulka on elanud vaikselt, pühendades mälestuste kirjapanemisele, millest kaastööliseks oli üks tema sõprus, kes nüüd viibib vabas lännes. Viimast mainitakse vaid nime all M.S.

Gomulka oli olnud mitmeid kokkupõrkeid Hruštšoviaga. 1964 oli nende vahel korraldatud võrdlemisi pingeliseks, kuna Gomulka karts, et Hruštšov lubab Ida- ja Lääne-Saksamaal sõlmida Poola kühul kokkuleppe. Võrdlemisi formaalset kõnelust Hruštšov oli ütelnud, et Poola võlgneb oma eksistentsi eest tänu N. Liidule.

Gomulka oli vastanud, et N. Liit on teinud Poolale ka palju halba, mainides Poola ohvitseride tapmist Katõni metsades 1940. M.S. küsimusele, kas vastus vihasest Hruštšovilt, oli vastanud Gomulka, et see ei olnud esimese kord, kus ta Hruštšoviga kõneles Katõni mõrvast. Juba 1937 oli Hruštšov andnud lubaduse et ta avaldab Katõni

tapatöö kohta ametliku seletuse, veeretades kogu süü Stalini kaela. Tookord oli Hruštšov ütelnud Gomulkale: "See kõik oli Stalini töö. Tema hingel lasub veel palju muud kuritegusid. Igataks maailmas teab, kes saatis korda Katõni vereöö, nii et kui meie seda avalikult omaks ka ei võtaks, siis süü selle

Järg lk 7

Austraalia lätlastest ajakirjanik Emil Delins esitab rootslastele küsimusi.

"Balti saatust peaks Rootsit huvitama. . ."

Rootsis viibib praegu Austraalias elav ajakirjanik Emil Delins, et selgitada Rootsi vaatluse ja rootslaste seisukohti Baltikumist saadud teadetes. Ta reisib ringi kogu Euroopas, et aratada huvi baltlaste vastu.

Delins on Austraalias pagulasajalehes "Australias latvian" toimetaja. Austraalias elab u. 30 000 lätlast, 15 000 leedulast ja 5 000 eestlast. Eelkõige Kurireri avaldab lätlaste Rootsis käimise puhul

artiklit pealkirjaga "Baltlaste saatust peaks huvitama rootslasi".

Emil Delins küsib: Kas N. Liidul on juriidiline, rahvusvahelisele lepingule toetatud

Järg lk. 7

Vladislav Gomulka.

Möödanud aasta septembris püstitati Inglismaal Katõni ohvitseride mälestussammas.

Moderaat-noored:

Okupatsiooni-aktsept tuleks nüüd tühistada

Moderata Ungdomsförbundet (MUF), milline on Moderata Samlingspartieti noorsooliit, arutas oma hiljutisel kongressil muuda küsimuste hulgas ka Baltikumi küsimust, kujuvõttes kongressis asus seisukohale, et Rootsil ei ole vääriline tunnustada naaberriikide okupatsiooni.

Kongress võttis vastu

järgmise resolutsiooni:

1) Moderata Ungdomsförbundet peab vajalikuks tegutseda selleks, et Rootsi võtaks tagasi oma aktsepti N. Liidu okupatsioonile Eestis, Lätis ja Leedus.

2) Moderata Ungdomsförbundet peab tegutsema selleks, et Rootsi selle küsimuse viiks Ühendatud Rahvaste organisatsiooni

ette eesmärgiga saavutada resolutsiooni, mis mõistaks hukka N. Liidu tegutsemise Baltikumi küsimuses.

Moderaatse nooruse seisukohad on ilmselt inspireeritud Austraalia kodanliku valitsuse otsusest tühistada eelmise valitsuse poolt Moskvale an-

Järg lk 7

Eesti Komitee kasvatusfoorum

"Eesti lapsed eesti kooli - igas kodus eesti ajaleht!"

Hariduspoliitika juhtide suhtumine eesti koolidesse on kõigile positiivne, võttes oma mäljed eravõltsistest kohtadest mh. haridusminister Britti Mõgärdiga asjale Eesti Komitee kasvatusfoorumil kokku õpetaja Leelo Pukk.

Ta on REE kultuuri, kooli ja noorsootöö komisjoni esimees, kes kuulub Eesti Komitee noorte- ja koolitöökonna poolt korraldatud kasvatu-

späeva kooli- ja kasvatusküsimusi arutavasse forumisse.

Forumis olid veel eestlaste esindajad sissereisijateühenduse Ivar Paljak, adjunkt William Muld, dr. Maria Kleitman ja lektor Johan Ungerson.

Leelo Pukk sõnas, et ministeer on lubanud teha eesti koolide jaoks kõike, mis on ta võimuses.

Muld oli Leelo Pukk opti-

Foorumisse kuuluvaid (vasakult) Ivar Paljak, William Muld, Leelo Pukk, Johan Ungerson ja Maria Kleitman. (Foto Lepper).

mistlik võimaluses saada lapsi eesti koolidesse ka tulevikus. Noorema põlvkonna esindajana pidas ta loomulikuks, et esijoones ikkagi eesti kooli ja nende arv suureneb.

Ivar Paljak käsitles täienduskoolide olukorrad, märkides: Peaks olema kõigile selge, et eestikeelsest väljaõppest ainult e-keelsest algkooli ulatuses ei piisa selleks, et

noortele anda küllaltasti eesti keele tagapõhja. Põhikooli kõrgastme loomine eesti algkoolide juurde pole seni andnud tulemust – kuigi püüdnud jätkuvad. Tuleb leida teid, kuidas jätkata noortele eesti

keele väljaõppe andmist pärast kuu klassi eesti algkoolis.

Ünneks on meil siin häid võimalusi. Olukord on kujunenud nii, et meil on praegu

Järg lk 7

SEM sajas kontsert 5. veebruaril

Protest Lätis

Lätist on läände saabunud kahe tuhatse pooli 17. juunil maa. liti kommunistlikele valitsejatele saadetud protestikiri.

Juris Upmans ja Janis Briedis, keda vastavalt peetakse Läti iseseisvumise liikumise ja läti demokraatlike noorte juhtideks, saatsid kirja koostanud Eesti komitee, ministri nõukogu, riikliku ulgoleku komitee ja Läti komsonoli organisatsioonile.

Kirjas meenutatakse 36-a. moodumist Läti okupeerimisele punaarmee poolt ja tulustatakse nende ohvreid 13-15 juunil 1941. 34.250 isiku ohvriks langenist suurkõrvaldamiste, vangistamise, hukkamise ja teadmata kadumajärele näol.

Järgnevat protest toimuvast kultuurilise ja rahvastiku enda vastastikusele, mis aset leiab aastas ajast, kui Lätis okupeerimise võimude poolt maal maksma pandi nõud. kord. Samal ajal kui rahvasvahelise poliitika toetab maailmas rahu, vabadust ja rahvast vaheliste sõpruste, tekitab nõukogu hiina okupeerimise rahvaste enesemääramise õiguse, poliitiliste õiguste ja inimõiguste mahasurumist.

Uus piiskop saab ameti-ornaadi

EELK konsistoriumi tegi kogudustele ettepaneku, et äsjaavalitud uus piiskop Karl Raudsepp võiks kaanda piiskoplikku ornaati samuti nagu peapiiskopi.

Peapiiskop Konrad Veen võitis aasta 13-25 juunil toimuvast Luuterliku Maailmaliselt koosolekust.

Rootsi konsuli raport instruksioonist 1921 Eesti põrandaalustele

Rootsi Välisministeeriumi arhiivist on antud osa vanemad saadajad dokumente uurimise jaoks vahetada. Nende hulka kuulub ka Tallinna Rootsi konsuli O.A. Hedmani kirja lisa, mis on saadud välisministeeriumile 15. novembril 1921. Dokument on väljavõtte ilmselt Rootsi konsuli kätte sattunud III (kommunistliku) Internatsionaali instruksioonidele "Põrandaaluste instruksioonidele organisatsioonidele".

"Organisatsioonide üldpõhimõtteid ja varustamise eest vastutab Vene saatkond Eestis. Alinult vastutav organisator teab, et see side on olemas, teised ei tohi sellest midagi teada saada. Mäss algab kolmandal Internatsionaali teadaande järel ja selle poolt määratud hetkel. Kodaniku ei kao ilma võitluseta ajalooliselt, see tähendab uputades proletariaadi revolutsiooni verre. Vene saatkond aitab otsustaval hetkel selle tüüsi ja selle parameetri poole. Vene tööliste jaoks kodanlaste rahvasvaenuliku salgaid lüües, ja revolutsiooni võideldes Eestis.

Vene nõukogu saatkond võib selle põrandaaluste partei-seltsimehed oma kätte alla. Kui mõni selline tungib võitluse võitluse kätte, nõuab Venema viimastat ja vabastamist ja kuulub ta vene kodanikuks, mille jä-

rel teda saab ainult Venemaa-lehitvisele. Vene valitsus ei lase end kohaneda, kui selle saatkond ära kutsutakse ja mobilisatsioon välja kuulutatakse, juhul kui selle nõudmist ei täideta ja valge terror hakkab Eestis määrama.

Põrandaaluste seltsimehed ärgu muretsugu oma saatuse eest. Tööliisklass teab, et oma vendi kaitsta, ohverdades kõik revolutsiooni altariile ja loodab, et lähemas tulevikus surutakse kommunistlike revolutsiooni võim Eestis lõplikult maha, ja et seal koos Venemaa kuulutatakse lepitamatu sõda maailmarevolutsiooni heaks.

Kui mõni organisatsioon koos oma programmi ja revalvaga vastastikusele, tuleb hoolitseda selle tegevuse selle tõttu et laika ja et organisatsiooni side Vene saatkonnaga avalikuks ei tule.

Kui salajaste organisatsioonide vastu hakatakse kasutama terrorit, siis olemas Venemaa poliitilist, tuleb hoolitseda selle kord toimib, kuid see ei püüa mingil tingimisel passiivse vaatele osaga. Valge terror võib sundida saatkonda Eestist lahuma, Eesti esindajad Venemaal vangistatakse ning hoitakse pandiks, kuni organisatsioonide vastastikused liikmed on vabastatud.

Dokumentide sihts on õhutada ja rahustada põrandaaluseid

kommuniste ja tekitada nende loodust tingimustest abist Nõukogu saatkonda või Venemaa valitsuse poolt. Tegelikult pool taolist abist ilialgi antud, kõik vangistatud põrandaaluste kommunistid on venelaste poolt jätetud saatuse hooleks. Siin-torkav on selle huure ka arjajolu, et keelatakse vangistatutele avaldamast sidemeid saatkonnaga või saatkonna poole pöördumist. Tuleb ainult passiivselt oodata abi Venemaa.

Ma agent, selgub maailma ühe kõige "kasulikuma" spiooni, saksa-venne päritoluga Richard Sørge saatusest. Sørge oli Teise maailmasõja eel ja ajal natsionaalsaksa ajakirjanikuna Tokios ja varustas samal ajal Stalinil kõige salajasematat andmetega Saksamaa ja Jaapani kavatsuste kohta.

Jäädud arreteerisid Sørge ja oia teda nõus Venemaa välis vahetama, ootades seetse kuni surudasa tühisandmisteiga. Moskva valitsus nõuab laud ja Sørge hukati. Kakkakümne aastat hiljem "rehabilitaatorit" see meisterspion. Tema pilidiga trükiti neljakopekiline mark, Sørge nimi anti ühele tänavale Moskvas ja ühele tankilavale. Moskva valitsus teatas, et Sørge ei ole enam "idealist" eest! Aga ikka leidub uusi "idealistid".

Meeskoori kontsert

Stockholmi Eesti Meeskoori palub oma seniselt kontserdi külalstajaid kui ka uusi muusikahuvilisi lüha kooriga koostamiseks. 5. juunil kell 16.30 näidatakse muusikakooli ohtu (samas kohas kontseerti) ka eelmise aasta kontserti. Samal õhtul on seal võimla kuulata ka Kabi Lareletti. Koori juhatajad Edvard Tubin ja Rein Tubin.

Pääsemad on müügil koori liikmete kases ja Kuldsel Koonitses Eesti Majas. Informatsioonid kontserdi pääsemise osas ilmutub peatselt ajalehtedes.

Eesti keel ülikoolis

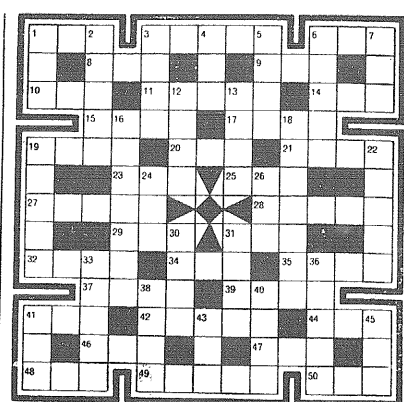
Üliõpilasi, kes on huvitatud Eesti keele õppimisest Uppsalas või Stockholmis ka A- või B-nivool, palutakse end kohe registreerida Soome-ugri keelte instituutis Uppsalas (tel. 018/15.64/1538) ja Eesti Keele ja Kirjanduse Instituutis Stockholmis (tel. 08/1510/01383). Opetõpp algab jaanuari viimasel nädalal. Eesti keele kursustest osavõtmiseks eelteadmisi ei nõuta. Eesti keele kui ülikooli õppeaine tulevikus huvides on vajalik, et eriti kõnealused kevadsemestri õppijate arv oleks võimalikult suur.

Püüdis Kanada rekord
Juri Daniel, ujudes Toronto Ülikooli meeskonnas, saavutas Kanada rekord 200 m. eristilise meeskonna teatejuumisel, aeg 1:49,7 ujudes rünnul.

Võitlused toimusid Etobicoke Olympias ja lastud USA vastavalt komisjonil süüdistada N. Liiti sisse. Tahavoksi poolt osa võtna Liiteraturiga Gazeta New Yorgi kontori avamissündmustest.

MEELEPAHATORM KRIITIKAVASTU
Teheshoskivika massimeedias on organiseeritud "meelepahatorm" valitsuse arvustajate vastu. Organisatsioonid ja üksikisikud saadavad raadiot, TV-le ja ajalehtedele kirju, kus süüdistatakse arvustajaid valitsuse ja praegusea ohvriks langenemise ja kaitsemine minna "sotsialismi prügihunnikule".

KOMMUNISTLIK PROTESTITALIAST
Kommunistlik professori, koorikompertil liikmed, protestierid avalikult Teheshoskivika valitsuse poolt toimunud teisti-

Ristsõna 1

Paremale: 1 õhtune valgus 3 linu 10 kevadine 8 end. Eesti riigivanem 9 pihnu maa 10 karastav jook 11 alibiupool 14 nimi Piiblist 16 pesemisevahend 17 sirgelt 19 juuksepalnik 20 kinnuskeel 21 porsukab 22 31 arvut 23 mere jumalanna 27 tultav 28 "Lõvi" autor 29 graafiline teoste autor 30 nime järele ölvõhend 31 maailmakuulsusega saksa elektritarvete firma 32 peakate 34 privaat 35 minnaks hädas oliajale 37 tuhv 39 kuulus Hispaania süre-alistlik maailm 40 "Lõvi" 41 sportidist 42 on niipõhiti tavallise kinnitid "esimene" kriminaalromaanide autor 46 nio osa 47 naise nim 48 Piiblist 48 tagavarakamber 49 naise nim 150 toll (om. käane).

Alla: 1 naisloov 2 vahi all piidamine 3 kerge suitsuvärv 4 avar, suur 5 kaitse 6 impressiooni prantsuse maailmkuulne (1849-1926) 7 lapsevanem 12 püha harg Vana-Egiptuses 13 väheste eluaastaste 18 saatkond 18 jügi Aafrikas 19 samal arvamisel, ehil nio 22 küla Tapa lähedal 24 kinnis 25 paratise pandud vill 30 loit 31 võit 32 nio 33 kühike, pisike 33 võrds 38 liikuv õhu 40 Eesti huletaja (+) 41 terava otsaga ese 43 valge 44 lapsevanem.

Juuristussõna lahendus:
Kambodža: 1-A mardihani 1-J asisteeris 2-A dekiriliku 2-L ikoon 2-P kana 3-A Kosta 3-P nuk 3-J latariaseel 3-U R-A soia 4-E aduulair 4-L klaasena 5-A n 5-C nikutama 5-K Ted 5-M vaale 5-O 6-A Hal 6-E AS 6-G sala 6-P Enden 7-A ila 7-D este 7-H SJ 7-J 7-K 7-L 7-M 7-N 7-O peale 8-A kade 8-F adra 8-J 8-E 8-M 8-P inkad 9-A INRI 9-E 8-M 8-P 8-H 9-O 9-A 9-S usu 10-A

• Mis juhtus

KAMBODŽA EI VÖTA TOETUST VASTU

Üks eksporditeerivate riikide liit OPEC on määranud toetust Kambodžale, kuid seni pole peale võtnud. OPEC on arvestanud, et Kambodžale, kuid seni pole peale võtnud. OPEC on arvestanud, et Kambodžale, kuid seni pole peale võtnud.

Teatavasti on Kambodža praegused valitsejad, nn. punased khmereid, tõhustanud, et nad ohtuvald ühe ohtu, misa põlvajanduse ja tõestuse ilma välisbiatuse.

ENE AJAKIRJANIK EI PÄASE USA-SESS

USA on keeldunud Moskva juhtidele ajakirjaniku A. J. Sander Tahavokskile andmast viisat USA-esse asiesõudist. Tahavokskil kuulub N. Liidu komisjoni, kes peab jälgima Hiinagi koolikulepele täitmist. Teatavasti ei lastud USA vastavalt komisjonil süüdistada N. Liiti sisse. Tahavoksi poolt osa võtna Liiteraturiga Gazeta New Yorgi kontori avamissündmustest.

MEELEPAHATORM KRIITIKAVASTU

Teheshoskivika massimeedias on organiseeritud "meelepahatorm" valitsuse arvustajate vastu. Organisatsioonid ja üksikisikud saadavad raadiot, TV-le ja ajalehtedele kirju, kus süüdistatakse arvustajaid valitsuse ja praegusea ohvriks langenemise ja kaitsemine minna "sotsialismi prügihunnikule".

KOMMUNISTLIK PROTESTITALIAST

Kommunistlik professori, koorikompertil liikmed, protestierid avalikult Teheshoskivika valitsuse poolt toimunud teisti-

motilejate tagakiusamisest vastu. Nad nõudsid, et sotsialismi huvides näidatakse lugupidamist inimõiguste vastu.

VAGIVALD TSHEHHI AKTIVISTIDE VASTU

Erarileits poliitiseinik vedasid vägivaldselt tshehi opositsionärid Pavel Kohouti koos abikanaga otsevalts vanglasse. Hiljani vabastati mõlemad, kuid nad keeldusid ära kirjutamast ülekulutamiseprotokollide. Valitsusvõimudele esitatud protestikirjuse taga, milles oli osaline ka Kohout, on nüüd juba üle 300 tshehi, kes on kõik kindlalt lubatud seista oma väärtuste taga, süüdistades tshehihooldajaid vallastust inimõiguste riknemises.

IDA-SAKSAMAA PIIRAB LIKILISEMIST

Teisipäevast peale Lääne-Saksamaa saatkond Bonn-Berlinis poliitise poolt ümber püüratud. Isikud, kes tahavad minna saatkonda, peavad teatama, miks nad seda soovivad. USA, Inglisea ja Prantsusmaa on protesteeritud taolise teguviisi vastu. Sanktiona ümberpüüramise põhjuseks on, et idasaksalased ikka suuremal arvul soovivad välja rännata läände, esitades vahel koguni kollektiivsed nimekirjad saatkonnale. Ka kontrolli kahe linnaosa vahel on muutunud rangemaks, vaimsalmaad peavad hankima viisa, mis maksab viis marka.

Minot, North Dakota osariigis

suri 24. detsembril Arnold Steigfried Luth, sünd. 14. septembril 1906 Tartus.

Sacramento California osariigis

suri 24. jaanuaril major Arnold Steigfried Richard Luth, II/3, sünd. 23. mail 1885 Värmla.

Punase tehase põrand

Kasvat opositsioon idariikides omandab eri vorme. Üks tähtsamad on oma elumuste kirjapanev luhtjäreleolus laadid. Äsja ilmus roostis keeles ungariase Miklos Haraszi romaan "Arbetare i en arbetarstat". Autor oli vahapeal arreteeritud, ta kasikiri jõudis salaeid mõnda laadid.

Haraszi kujutab oma tööd lihttoolilise Budapesti traktorivabrikus, mille nimeks on "Punane Täht". Kujutamise laheval ja tingimustele realistlik, kõikide klišeede kõrvalajamisel, idooli puristamisel. Selle tõttu omandab romaan pidevuse, mis kehtib kaugelt laiemalt kui vabrikumajoo kirjeldusena.

Autor on põhjalikult kogunud tükito süsteemi mõjusid ja struktuuri, usaldatavalt tööles saavad tunnistõd auelne, nad saavad makstud iga minuti eest, tükitoilised iga liigutuse eest, kassa kasutamatajäänud minut jääb tasuta. Tööline on nagu taasomeetriga auto - aeg jookseb. Ja tööline ise maksab.

Töökaitseasendused - õpit noor tööline - kehtivad ainult paberil. Kes neid hakkab jäljima, kaotab

palju oma teenistusest. Tuleb rikski. Töö koosneb makstud ja makseta osadest, tuleb kesken-dada viimastele. Selle tõttu ei kasutata kaitsepeeti, masinad jooksevad liiga ruttu, töödeldavat eset ei krivuta kinni, selle hoitakse kätega. See läheb kiiremini, on aga riskantne.

Pantaasid on tükitoilise vaen-lase. Tööleil võib mis palju läbi ideid, kuidas tööprotsessi vii saavutusi parandada. Kui ta aga hakkab nendega katsetama, kaotab ta ainult aega ja raha. Alinult monotoonne rutim on efektiivne.

Vabrikus on suur vahe "meie" ja "nende" vahel. Direktor ei käi enam ringi kortsunud ülikonnas ja kaela-sidemetu nagu vanasti, direktor esineb direktorina. Tal on vabrikupõrandal oma käsilased.

Romaan näitab lihtsate vahenditega, et tööline saab oma palgaühikuteks vähem, väärtusi tal ja produtseerib. Keegi ei tea, kuhu kaob vahe. Tegelikult too-muud tööliiskasi väljajätmeline - selles stiilis, nagu seda on Marx kujutanud oma teostes.

Et elumõtet üleväl hoida, val-

mistavad tööleisid salaja vabri-kuks endile pisessemeid, varasta-vad isendaad aega. Sõprust töö-liste vahel tekibki ainult selle tõttu, et nad peavad valitsemise taust-olukorras, kuidas võimale, kuidas tööline võib tunda tööõrnuu ja ühtsali valitseda tööprodukti üle. Tulemusena läheb Haraszi, et vabrikutöö sotsialistlikus ühis-konnas on sama troöistitu ja ideoloogiline tegevus kui kapitali-stlikus. Sellest torkab ta nioo-kommunistlikult tulnussesse õhupalli. Tööline ei määra ka seal oma tööprotsessi ja tööprodukti üle, talle maksetakse ka seal liiga vähe.

Kõiklises sotsialistina näitab autor vahel vahet ka tegeduse vahel. Näiline ühishindlik rahu hoitakse alati teatud tarbi-miskaupeade ja poliitsei kummi-nuaides abil.

Kõigest hoolimata on Haraszi humorist ja koguni optimist. Ta usub sotsialismi, peaks tege-ma intimesse õnnelikk. On simulatorikav, et suur osa kom-munismi kriitikaist idas tuleb just pettunud sotsialistide sulest, ja kui nende käsi halvasti käib, siis saadetakse nad maalt välja ka-pitalistlikku läände, kus nad ei oleks midagi peale hakata. Aga nende kriitika õnnestab aegajapi nõukogudeliku süsteemi vastu.

--- ARGI ---

Herbert Michelson, skaudite-gelane ja ühiskonnategelane USA-st, kes enne juula saabus Belgiasse, kus ühe USA suurir-viisa teenistuses töötab tema abikaasa, pikendus oma Euroopa viibimist, et külastada eestlaste keskusi Euroopas. Ta kavatses jääda Euroopasse märtsi kuni.

Sinaida Rogenbaum-Kirchhof, kes alaliselt elab Baieris Saksamaal, viis külastustele USA-S. Kodumaa töötas ta Farmi Endis ja siis Tallinna Eestis teiste balletitantsijana. Saksamaal on tal oma balletistudio.

Rudolf Kivimägi Chicagos tähtis oma 76-aastasast sümnpäe-va. Kodumaa legutses ta muusikamehena Valgea armastu-ses on ta esinenud trompetisoli-stina.

Karl Ivani, endine kaadrial-luhtviter ja poliitseinik, viimati pagulases USA-S Seabrooki maalermeister, tähtsast oma 70-aastapäeva.

Aleksander Raag, kodumaaal pangamüürik ja hilisemalt pagulases USA-S ühe Indiano-poliise ariteenistuja, tähtsast oma 70-aastasast sümnpäeva. Pagulases Saksamaale saabusid olu-ta Geisingensi "Eesti Poeti" majandusjuhnik.

Peakonsuli Kanadas Ilmar Heinsoo perekond oli aastavahetusel vastu-tõlks adakonnale eesti avalikkuse esindajale. Traditsioonilise kogunemiseks ühe aastal konsulaati läi juha Heinsoo elukirja kaast. Markus. Püüdi Heinsoo perekond, vasaakult tilar Katrin, poeg Thomas, Margot Heinsoo ja konsulise.

Pressi-tsitaate

MITMERAHVUSLIK ÜHISKOND?

Jutude kultuursümposiooni
taketamise puhul N. Lüdus kir-
jutab Dagens Nyheter:

"Toimest miljonit N. Lüdus
elavast hoides on ainult vähe-
sa sattunud ühe avalikkusse
opositsiooni rühmiku. Kõiklus
on, kas sümposiooni korraldajad
toesti uskusid, et nende ettevõte
õnnestub. Kui nad hoopis ei taht-
nud välja uurida võimude suht-
umist.

Ja see oli - nagu oodatud -
ahistavalt kitsarinnaline. On eri
asi, kui N. Lüdus rahvusvahelise
arvustat liisraeli. See kuulub
maailmapoliitilise mängu juur-
de. Hoopis teine asi on, kui N. Lüdus
tuleb rahvusliku minoriteedi
kultuurst sümposiooni - sel ju-
ul juudi, järgmine kord võib-olla
eesti või unkei rahva omi. On
toesti võrastav mitmerahvus-
vaskiku ühiskonna puhul."

NORRA AJALEHT JA EESTI INFORMATSIOON

Norras on ilmunud kirjastus Fri
Informasjoni poolt välja antupa
pol. kand. Jon Skard ja fil. kand.
Nils Aasheimi toimetatud bro-
šuur Hva skjæde med Estland?
[Mis Eestiga juhtub?]

Fri Informasjoni nõuandvasse
kogusse kuuluvad Morgenbladeti
välisosaakonna toimetaja Frank
Bjørkholm, kindralleitnant Wil-
helm Hansteen ja direktor Max
Mæhlum.

Nüüd on Oeas ilmunu parem-
palee aialehe Morgenbladeti
peatoimetaja Chr. Christensen
avaldanud oma lehes arvustuse
selle brošüüri kohta. See on va-
rustatud Tallinnast esitava foto-
ga, mille all on tekst: "Eesti pealin-
Tallinn, mille on iseloomulik
vana rahvuslik kultuur. Seda
Moskva pühad iga hinna eest ve-
nenetada". Oma arvustuses
Christensen ütles ms. järgmist:

Norralased arvavad, et nad
on hästi informeeritud. Nad vä-
rskema informatsiooniväljande
nimi on Hva skjæde med Est-
land? Selles antakse lühidalt
väga hää ettekujutus vana kul-
tuurirahva raskast saatusest. See
on õpetlik ja mõeldav kirjutis lu-
gemisvaksra.

tavad ka globaalselt tugevasti
seisukohalt. See, mis maailmas
juhtub, huvitab võrdlemisi suurt
arvu meie kaasmaalasi. Jälgit-
akse opositsiooni N. Lüdus,
võimuvõitlust Hünas, ebasõnasti
Tshillis, plahvatushädaga
Lõuna-Aafrikas ja muud.

Eesti, Läti ja Leedu on tõe-
guta teadvustat.

Slin kirjutatakse, räägitakse ja
vahetatakse mõtteid "meie oku-
patsioonist" 1940-45.

Baltlaes on elanud okupaat-
siooni all ajast, mil enamik nüüd
olevaid norralasi ei olnud veel
sündinudki.

Fri Informasjoni on etteviite
nimi, mis on võtnud endale üle-
sandeks levitada informatsiooni
põhimõteteltest ja aktuaalsetest
välispoliitilistest küsimustest,
eriti hilisugustest, mis on seotud
ida-lääne suhetega ja kommuni-
stide võimu all olevate riikide-
ga.

Skardi ja Aasheimi kõige vä-
rskema informatsiooniväljande
nimi on Hva skjæde med Est-
land? Selles antakse lühidalt
väga hää ettekujutus vana kul-
tuurirahva raskast saatusest. See
on õpetlik ja mõeldav kirjutis lu-
gemisvaksra.

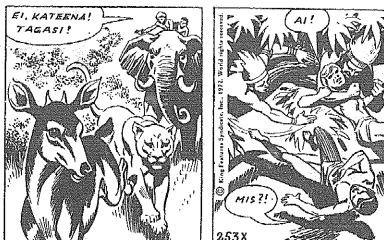
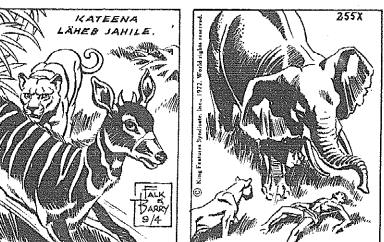
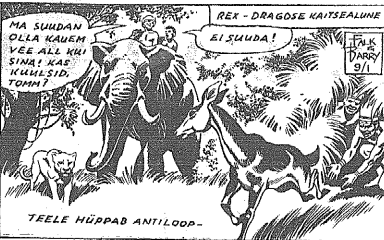
Ma tagan, et igalühel, kes on
lugenud brošüürit väheesed lehe-
küljed, on teadmiste ring laiene-
nud.

Kirjutage Fri Informasjoni-
le, postboks 18, Blindern, Oslo 3, ja
paluge saata Hva skjæde med
Estland? Ma tagan, et seda tasub
teha.

Kas teie teadsite näiteks
järgmist:

"Juunis 1913 (1) õnnestus Eesti
sojaväel lüüa tagasi ühe sõjaväe
dus Balti maade iseseisvuse
vastu. Saksa vabatahtlike sojavägi
oli sunnitud loobuma Saksamaa
võimu taastamisest Baltiku-
mis"?" Ei, seda te küll ei tead-
nud."

Fantoom

Televisiooniprogramm

TV Omsdag

ONSDAG 26 JANUARI

TELEVISION 1

Skol-TV:
9.00-9.20 Holländska bilder, 4. s.
9.45-10.05 Klotet, 4. s. 1-3. 10. Atta
saker.
10.10-11.00 Matinée: Den unge
W. nya lödande. Textat.
11.30-12.00 Por favor 3.
Skol-TV:
12.45-12.55 Blandkänd, 4. s. 4-6.
13.30-17.00 Halvmen: Rummet där
Rutbor.
Resen till Speisbergen.
17.45 On we go - engelsk serie.
17.55 Meddelanden.
18.00 TV-nytt och väder.
18.05 Srf Länk, 2. Pufjastens.
18.25 Murfil. Två generationer - två
skift att se på saken.
18.30 Sveriges magasin.
19.30 Hala krykan slunger. Lov-
samligen, kör och orkester i
Pingskyrkan i Umeå. Gläster är
Trendgruppen från Främms. Pro-
gramledare: Margit Borgström.
20.05 Det kinesiska äventyret: Hur
Yukong flyttade bergen. 5. En ka-
sarna.
21.00 Aktuellt och väder.
21.30 TV-nytt.

12.30 Den röda tråden. Maria Adle-
reutz är bildväverska och samlar
inspiration till vävar, teckningar
och målningar genom vardagsbe-
delser. Maria använder stenar, kvin-
tar, asfaltmönster m m som förebil-
der.
Textat repris 27.1 kl 18.00 TV 2.

21.30-22.00 Konstfång: EM i Heli-
s. Parkning. Bengt Grive.

17.35 TV-nytt och väder.
17.35 Komiska pantomimer: Kassa-
den som skräddare.
18.00 Värld utan ljud. Textat. Vera
och Roland Claiff är båda döda
döva. Deras flicka Pernilla, 5 år, är
hörande.
18.10 Familjen Ashton. Del 82. Sepa-
ratiff.
Var finns Jean Ashton? Efter ett
likarbesök återvänder hon inte
hem.
19.20-19.30 Regionala nyheter. Syd-
nytt, Västnytt, Mittnytt, Nordnytt.
19.30 Rapport med väder.
19.30 TV 2: Teatern: Modern av Ber-
tolt Brecht.
Brecht's pjäs efter Maxim Gorkis
berömda roman om arbetarkvinnan

17.45 On we go - engelsk serie.
17.55 Meddelanden.
18.00 TV-nytt och väder.
18.05 Srf Länk, 2. Pufjastens.
18.25 Murfil. Två generationer - två
skift att se på saken.
18.30 Sveriges magasin.
19.30 Hala krykan slunger. Lov-
samligen, kör och orkester i
Pingskyrkan i Umeå. Gläster är
Trendgruppen från Främms. Pro-
gramledare: Margit Borgström.
20.05 Det kinesiska äventyret: Hur
Yukong flyttade bergen. 5. En ka-
sarna.
21.00 Aktuellt och väder.
21.30 TV-nytt.

12.30 Den röda tråden. Maria Adle-
reutz är bildväverska och samlar
inspiration till vävar, teckningar
och målningar genom vardagsbe-
delser. Maria använder stenar, kvin-
tar, asfaltmönster m m som förebil-
der.
Textat repris 27.1 kl 18.00 TV 2.

21.30-22.00 Konstfång: EM i Heli-
s. Parkning. Bengt Grive.

17.35 TV-nytt och väder.
17.35 Komiska pantomimer: Kassa-
den som skräddare.
18.00 Värld utan ljud. Textat. Vera
och Roland Claiff är båda döda
döva. Deras flicka Pernilla, 5 år, är
hörande.
18.10 Familjen Ashton. Del 82. Sepa-
ratiff.
Var finns Jean Ashton? Efter ett
likarbesök återvänder hon inte
hem.
19.20-19.30 Regionala nyheter. Syd-
nytt, Västnytt, Mittnytt, Nordnytt.
19.30 Rapport med väder.
19.30 TV 2: Teatern: Modern av Ber-
tolt Brecht.
Brecht's pjäs efter Maxim Gorkis
berömda roman om arbetarkvinnan

17.45 On we go - engelsk serie.
17.55 Meddelanden.
18.00 TV-nytt och väder.
18.05 Srf Länk, 2. Pufjastens.
18.25 Murfil. Två generationer - två
skift att se på saken.
18.30 Sveriges magasin.
19.30 Hala krykan slunger. Lov-
samligen, kör och orkester i
Pingskyrkan i Umeå. Gläster är
Trendgruppen från Främms. Pro-
gramledare: Margit Borgström.
20.05 Det kinesiska äventyret: Hur
Yukong flyttade bergen. 5. En ka-
sarna.
21.00 Aktuellt och väder.
21.30 TV-nytt.

12.30 Den röda tråden. Maria Adle-
reutz är bildväverska och samlar
inspiration till vävar, teckningar
och målningar genom vardagsbe-
delser. Maria använder stenar, kvin-
tar, asfaltmönster m m som förebil-
der.
Textat repris 27.1 kl 18.00 TV 2.

21.30-22.00 Konstfång: EM i Heli-
s. Parkning. Bengt Grive.

17.35 TV-nytt och väder.
17.35 Komiska pantomimer: Kassa-
den som skräddare.
18.00 Värld utan ljud. Textat. Vera
och Roland Claiff är båda döda
döva. Deras flicka Pernilla, 5 år, är
hörande.
18.10 Familjen Ashton. Del 82. Sepa-
ratiff.
Var finns Jean Ashton? Efter ett
likarbesök återvänder hon inte
hem.
19.20-19.30 Regionala nyheter. Syd-
nytt, Västnytt, Mittnytt, Nordnytt.
19.30 Rapport med väder.
19.30 TV 2: Teatern: Modern av Ber-
tolt Brecht.
Brecht's pjäs efter Maxim Gorkis
berömda roman om arbetarkvinnan

17.45 On we go - engelsk serie.
17.55 Meddelanden.
18.00 TV-nytt och väder.
18.05 Srf Länk, 2. Pufjastens.
18.25 Murfil. Två generationer - två
skift att se på saken.
18.30 Sveriges magasin.
19.30 Hala krykan slunger. Lov-
samligen, kör och orkester i
Pingskyrkan i Umeå. Gläster är
Trendgruppen från Främms. Pro-
gramledare: Margit Borgström.
20.05 Det kinesiska äventyret: Hur
Yukong flyttade bergen. 5. En ka-
sarna.
21.00 Aktuellt och väder.
21.30 TV-nytt.

12.30 Den röda tråden. Maria Adle-
reutz är bildväverska och samlar
inspiration till vävar, teckningar
och målningar genom vardagsbe-
delser. Maria använder stenar, kvin-
tar, asfaltmönster m m som förebil-
der.
Textat repris 27.1 kl 18.00 TV 2.

21.30-22.00 Konstfång: EM i Heli-
s. Parkning. Bengt Grive.

17.35 TV-nytt och väder.
17.35 Komiska pantomimer: Kassa-
den som skräddare.
18.00 Värld utan ljud. Textat. Vera
och Roland Claiff är båda döda
döva. Deras flicka Pernilla, 5 år, är
hörande.
18.10 Familjen Ashton. Del 82. Sepa-
ratiff.
Var finns Jean Ashton? Efter ett
likarbesök återvänder hon inte
hem.
19.20-19.30 Regionala nyheter. Syd-
nytt, Västnytt, Mittnytt, Nordnytt.
19.30 Rapport med väder.
19.30 TV 2: Teatern: Modern av Ber-
tolt Brecht.
Brecht's pjäs efter Maxim Gorkis
berömda roman om arbetarkvinnan

17.45 On we go - engelsk serie.
17.55 Meddelanden.
18.00 TV-nytt och väder.
18.05 Srf Länk, 2. Pufjastens.
18.25 Murfil. Två generationer - två
skift att se på saken.
18.30 Sveriges magasin.
19.30 Hala krykan slunger. Lov-
samligen, kör och orkester i
Pingskyrkan i Umeå. Gläster är
Trendgruppen från Främms. Pro-
gramledare: Margit Borgström.
20.05 Det kinesiska äventyret: Hur
Yukong flyttade bergen. 5. En ka-
sarna.
21.00 Aktuellt och väder.
21.30 TV-nytt.

12.30 Den röda tråden. Maria Adle-
reutz är bildväverska och samlar
inspiration till vävar, teckningar
och målningar genom vardagsbe-
delser. Maria använder stenar, kvin-
tar, asfaltmönster m m som förebil-
der.
Textat repris 27.1 kl 18.00 TV 2.

21.30-22.00 Konstfång: EM i Heli-
s. Parkning. Bengt Grive.

Pelagaa Vlassovas utveckling till
revolterare hade uppmärks i Ber-
lin i januari 1982 på 10-årsdagen av
Rosa Luxemburgs död.

Modern var den sista av Brechts
pjäser som kunde spelas i Pyskhand
före Hillers marktvärstängande. Men
1951 registrerade Brecht en legendar-
isuppsättning på sin teater, Brecht
Brecht Ensemble.
1970 blev Modern en av Schaubüh-
nes första stora succéer. Till frans-
siskan bidrog inte minst Therese
Giebachs låta tolkning av huvudrol-
len. Föreställningen spelades in med
publik och det är denna direktup-
tagning vi får se.

22.15 Kvällsöpp med TV-nytt och
väder.

TV Torsdag

TORS DAG 27 JANUARI

TELEVISION 1

Skol-TV:
9.00-9.15 Föremålen berättar. 2.
Skopet.
9.30 Filmklubbnak, 4. s. 2, gymm. 3. Do-
kumentär - sant?
9.45-10.05 Klotet, 4. s. 1-3. 10. Atta
saker.
10.10-10.25 Basketkolan 3, 4. s. 4-6.
Sänds även 29.1.

12.00-12.30 Klotet, 4. s. 1-3. 10. Atta
saker.
12.45-13.05 Holländska bilder, 4. s.

13.10-13.30 Att vara handklippad, 4.
s. 2, gymm.
13.35-13.55 Naturvetenskapligt maga-
sin H1.

14.30-17.00 Halvmen: Nu ska vi titta
på råven och haren.
17.55 Meddelanden.
18.00 TV-nytt och väder.
18.05 Srf Länk, 4. Kurnegala.
18.25 Murfil. Stålmännan - men vad
håller det?

18.30 Sveriges magasin.
19.30 Konstfång: EM i Helsingfors.
Repris från onsdagens parkering."

20.10 Arvingarna. 3. Nyfiken besö-
kar.
21.00 Aktuellt och väder.
21.30 TV-nytt. 21.35 Sforpexta - med
EM i konstfång: Horvass från

21.35-21.55 En stad i slutet av vägen.
3. Ung man blev förelärdigt ut-
seende.
Lupo och Chiara har mer eller
mindre blivit anställda hos "Damen
de la casa". Signora Martelli, Lupo
får tjänstgöring som hushålls-
hjälpare och Chiara är svarstug på den ele-
ganta signora.

18.00 TV-nytt och väder.
18.05 Srf Länk, 4. Kurnegala.
18.25 Murfil. Stålmännan - men vad
håller det?

18.30 Sveriges magasin.
19.30 Konstfång: EM i Helsingfors.
Repris från onsdagens parkering."

20.10 Arvingarna. 3. Nyfiken besö-
kar.
21.00 Aktuellt och väder.
21.30 TV-nytt. 21.35 Sforpexta - med
EM i konstfång: Horvass från

21.35-21.55 En stad i slutet av vägen.
3. Ung man blev förelärdigt ut-
seende.
Lupo och Chiara har mer eller
mindre blivit anställda hos "Damen
de la casa". Signora Martelli, Lupo
får tjänstgöring som hushålls-
hjälpare och Chiara är svarstug på den ele-
ganta signora.

18.00 TV-nytt och väder.
18.05 Srf Länk, 4. Kurnegala.
18.25 Murfil. Stålmännan - men vad
håller det?

18.30 Sveriges magasin.
19.30 Konstfång: EM i Helsingfors.
Repris från onsdagens parkering."

TELEVISION 2

17.30-17.55 Komiska pantomimer:
Pierrot kärelekskyssmer.
18.00-18.15 Den röda tråden. Textat.
Maria Adlercreutz är bildväverska
och samlar inspiration till vävar,
teckningar och målningar genom
vardagsändelser.

18.30 Hem till gården. Amos återkom
efter nioåttan fjortan dagars bort-
varo och Henry kunde ägna mer tid
att hjälpa Allison i affären och ta
del av problemen på Emmelunda.
Henry hade bott på puben då han
skötte den och han bad Amos att få
fortsätta att lyra det rummet, syd-
ket Amos inte hade något emot.

19.20-19.30 Regionala nyheter. Syd-
nytt, Västnytt, Mittnytt, Nordnytt.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Dokument utifrån. Internatio-
nella reportage.
Sänds även 29.1.

20.30 Showtime: Melanie. Den kända
amerikanska sångerskan och sång-
makern Melanie besökte nyligen
Europa. I Bremen besökte nyligen
tyska TV:n i ett flera timmar
långt program med henne.

21.00 Filmklubbnak.
21.35 Kvällsöpp med TV-nytt och
väder.

17.35 TV-nytt och väder.
17.35 Komiska pantomimer: Sköpsel-
tet.
17.55 Höghusängel. 3. Rivalerna.
18.25 Odysseus äventyr. 8. Händnen.
19.20-19.30 Regionala nyheter. Syd-
nytt, Västnytt, Mittnytt, Nordnytt.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Showtime: Fenomenet Roussos.
Att den grekiske sångaren Roussos
sedan flera år hör till de
populäraste artisterna i Europa vet
varje nöjesintresserad människa.
Men vem är han egentligen? Det får
vi veta i detta engelska program
som dels är en konsertupplagning
från London, dels - och framför
allt - en berättelse om fenomenet
Roussos.

20.55 Anslagsstavian.
21.00 Fredagsdeccaren: Ellery Queen.
Amerikaner deccare från 40-talet
New York. I. Mysteriet med mu-
niera försvann.
21.50 TV-nytt och väder.

18.25-23.10 Ur den chilenska arbetar-
rörelsens historia. Den chilenska ar-
betarklassens historia skildras med
aktat material ur de chilenska ar-
kiven. Det har påbörjats i Chile och
avslutats i exil.

21.50 TV-nytt och väder.

18.25-23.10 Ur den chilenska arbetar-
rörelsens historia. Den chilenska ar-
betarklassens historia skildras med
aktat material ur de chilenska ar-
kiven. Det har påbörjats i Chile och
avslutats i exil.

21.50 TV-nytt och väder.

18.25-23.10 Ur den chilenska arbetar-
rörelsens historia. Den chilenska ar-
betarklassens historia skildras med
aktat material ur de chilenska ar-
kiven. Det har påbörjats i Chile och
avslutats i exil.

21.50 TV-nytt och väder.

18.25-23.10 Ur den chilenska arbetar-
rörelsens historia. Den chilenska ar-
betarklassens historia skildras med
aktat material ur de chilenska ar-
kiven. Det har påbörjats i Chile och
avslutats i exil.

21.50 TV-nytt och väder.

18.25-23.10 Ur den chilenska arbetar-
rörelsens historia. Den chilenska ar-
betarklassens historia skildras med
aktat material ur de chilenska ar-
kiven. Det har påbörjats i Chile och
avslutats i exil.

21.50 TV-nytt och väder.

18.25-23.10 Ur den chilenska arbetar-
rörelsens historia. Den chilenska ar-
betarklassens historia skildras med
aktat material ur de chilenska ar-
kiven. Det har påbörjats i Chile och
avslutats i exil.

21.50 TV-nytt och väder.

18.25-23.10 Ur den chilenska arbetar-
rörelsens historia. Den chilenska ar-
betarklassens historia skildras med
aktat material ur de chilenska ar-
kiven. Det har påbörjats i Chile och
avslutats i exil.

21.50 TV-nytt och väder.

18.25-23.10 Ur den chilenska arbetar-
rörelsens historia. Den chilenska ar-
betarklassens historia skildras med
aktat material ur de chilenska ar-
kiven. Det har påbörjats i Chile och
avslutats i exil.

Nordens äldsta fyrplats. Malmö.
Repris från 11.5.76.

10.00 Konstfång: EM i Helsingfors.
Jodans. Bengt Grive.
10.30 Aktuellt och väder.
21.50 TV-nytt.

11.35 Konstfång: EM i Helsingfors.
Jodans.
12.00-22.40 En dynamisk artist - Al
Jarreau. Vid jazzfestivalen i Mont-
reux i somras framträdde bl a den
färgade amerikanska sångaren Al
Jarreau - han sjunger med en
ovanlig intensitet och uttrycksförmåga.
Repris från 19.11.76.

17.35 TV-nytt och väder.
17.35 Komiska pantomimer: Sköpsel-
tet.
17.55 Höghusängel. 3. Rivalerna.
18.25 Odysseus äventyr. 8. Händnen.
19.20-19.30 Regionala nyheter. Syd-
nytt, Västnytt, Mittnytt, Nordnytt.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Showtime: Fenomenet Roussos.
Att den grekiske sångaren Roussos
sedan flera år hör till de
populäraste artisterna i Europa vet
varje nöjesintresserad människa.
Men vem är han egentligen? Det får
vi veta i detta engelska program
som dels är en konsertupplagning
från London, dels - och framför
allt - en berättelse om fenomenet
Roussos.

20.55 Anslagsstavian.
21.00 Fredagsdeccaren: Ellery Queen.
Amerikaner deccare från 40-talet
New York. I. Mysteriet med mu-
niera försvann.
21.50 TV-nytt och väder.

18.25-23.10 Ur den chilenska arbetar-
rörelsens historia. Den chilenska ar-
betarklassens historia skildras med
aktat material ur de chilenska ar-
kiven. Det har påbörjats i Chile och
avslutats i exil.

21.50 TV-nytt och väder.

18.25-23.10 Ur den chilenska arbetar-
rörelsens historia. Den chilenska ar-
betarklassens historia skildras med
aktat material ur de chilenska ar-
kiven. Det har påbörjats i Chile och
avslutats i exil.

21.50 TV-nytt och väder.

18.25-23.10 Ur den chilenska arbetar-
rörelsens historia. Den chilenska ar-
betarklassens historia skildras med
aktat material ur de chilenska ar-
kiven. Det har påbörjats i Chile och
avslutats i exil.

21.50 TV-nytt och väder.

18.25-23.10 Ur den chilenska arbetar-
rörelsens historia. Den chilenska ar-
betarklassens historia skildras med
aktat material ur de chilenska ar-
kiven. Det har påbörjats i Chile och
avslutats i exil.

21.50 TV-nytt och väder.

18.25-23.10 Ur den chilenska arbetar-
rörelsens historia. Den chilenska ar-
betarklassens historia skildras med
aktat material ur de chilenska ar-
kiven. Det har påbörjats i